

Rapport

Datum: 22 september 2005
Rapportnummer: 2005/278

Klacht

Verzoekster klaagt erover dat ambtenaren van het regionale politiekorps Zeeland haar en haar echtgenoot op 9 december 2002 hebben aangehouden. Verzoekster klaagt er met name over dat de betrokken politieambtenaren:

haar en haar echtgenoot bij hun aanhouding de reden van de aanhouding niet hebben meegedeeld;

haar bij haar aanhouding niet in de gelegenheid hebben gesteld om een adequate verzorging/opvang te regelen voor haar kinderen;

haar en haar echtgenoot langer dan voor het onderzoek noodzakelijk was van hun vrijheid hebben beroofd en

haar na haar invrijheidstelling niet in de gelegenheid hebben gesteld om aangifte te doen van valse aangifte, maar dat zij deze aangifte pas op 17 februari 2003 heeft kunnen doen.

Beoordeling

Algemeen

1. Verzoekster en haar man zijn op 9 december 2002 aangehouden en naar het politiebureau overgebracht. Later op de avond zijn verzoekster en haar man in vrijheid gesteld.

2. Uit een mutatie die is opgemaakt op 9 december 2002 door politieambtenaar Bu., blijkt dat een man op een brommer om 16.50 uur een surveillancewagen heeft aangesproken. De man zei dat hij in de buurt van de supermarkt bedreigd was door een man met een vuurwapen. De melder gaf het kenteken en signalement door van de verdachte en van de vrouw die naast hem in de auto zat.

De meldkamer heeft deze gegevens doorgegeven aan alle surveillance-eenheden.

Voorts wordt in de mutatie vermeld dat het doorgegeven kenteken bij een auto hoort die op naam staat van de man van verzoekster.

Verder staat in de mutatie dat de surveillance-eenheid die in eerste instantie door de melder werd aangesproken, even later door de echtgenoot van verzoekster werd aangesproken. Er werden voertuigen ter plaatse gestuurd ter aanhouding.

3. In het proces-verbaal van bevindingen dat op 9 december 2002 is opgemaakt door politieambtenaren F. en S. staat vermeld dat zij tijdens hun surveillance rond 16.50 uur werden aangesproken door een man op een scooter, B. B. vertelde dat hij zojuist was

bedreigd door een man met een vuurwapen bij de supermarkt. B. was vrij emotioneel toen hij zijn melding deed. Hij gaf hen het kenteken en signalement van de verdachte door, evenals het signalement van de vrouw die naast de verdachte in de auto zat.

Vervolgens werden F. en S. om 17.00 uur aangesproken door iemand die hen vertelde dat hij zojuist problemen had gehad bij de supermarkt met een man die daarna op een scooter was weggereden. Aan de hand van het gesprek dachten F. en S. dat het om de verdachte ging die zij zochten naar aanleiding van de melding van B. Ze hebben dit vervolgens aan de meldkamer doorgegeven.

F. heeft later telefonisch contact met B. opgenomen, om hem te vragen zijn verhaal te doen op het bureau.

4.1. Uit het proces-verbaal van aanhouding dat op 9 december 2002 is opgemaakt door politieambtenaar L., blijkt dat de man van verzoekster om 17.10 uur is aangehouden bij zijn woning, op verdenking van bedreiging met en het in bezit hebben van een vuurwapen. Hij kwam om 17.20 uur op het politiebureau aan en werd om 18.40 uur voorgeleid aan de hulpofficier van justitie.

4.2. Verzoekster werd om 17.15 uur aangehouden bij haar woning, op grond van dezelfde verdenking als haar man. Zij kwam om 17.30 uur op het politiebureau aan en werd om 18.50 uur voorgeleid aan de hulpofficier van justitie.

5.1. Om 18.22 uur werd de man van verzoekster voor de eerste maal verhoord, door politieambtenaren M. en R. De man van verzoekster verklaarde dat hij geen vuurwapen in zijn bezit had. Hij gaf de politie toestemming om zijn woning en auto te doorzoeken.

5.2. Om 18.49 uur werd verzoekster verhoord door politieambtenaar R. Verzoekster verklaarde dat haar man in en bij de supermarkt opmerkingen maakte in de richting van een man. Toen ze wegreden met de auto, reed de man tegen wie haar man de opmerkingen had gemaakt, hen voorbij op een scooter. Hij stopte en stond met zijn armen te zwaaien. Thuis aangekomen is verzoekster gaan koken en ging haar man de hond uitlaten. Even later hoorde ze geschreeuw. Toen ze naar buiten kwam, zag ze dat haar man werd aangehouden. De politieambtenaren zeiden tegen haar dat ze achter hen aan moest rijden, aldus verzoekster. Even later werd zij door een andere agent aangehouden. Verzoekster ontkent dat zij of haar man de man bij de supermarkt met een vuurwapen zou hebben bedreigd. Ze zou nooit vuurwapens toestaan bij hen in huis.

6. Om 19.30 uur werd de auto van verzoekster en haar man doorzocht door de politieambtenaren R. en S. Zij troffen hierbij geen vuurwapen aan, of iets wat daarop lijkt.

7. Om 20.10 uur deed B. aangifte van bedreiging met de dood. In het proces-verbaal van aangifte dat politieambtenaar L. heeft opgemaakt, staat weergegeven dat B. heeft verklaard dat hij die dag omstreeks 16.15 uur in de supermarkt was. Hij werd bij de kassa

en buiten aangesproken door een man. Deze zei hem dat hij niet zo chagrijnig moest kijken, schold hem uit en dreigde dat hij hem door zijn kop zou schieten. Hierbij maakte hij een gebaar met zijn vingers. Volgens B. liep de man vervolgens naar zijn auto en haalde hij iets uit de kofferbak. B. dacht dat de man zou gaan schieten. Hij reed weg op zijn scooter in de richting van de auto van de man. Hij zag toen dat de man met iets zwarts met roods van ongeveer vijftien tot twintig centimeter grootte in zijn richting kwam. Toen B. langs hem reed, maakte de man een slaande beweging naar hem, maar raakte hem hierbij niet. B. had het idee dat het een vuurwapen was en dacht door diens manier van praten dat de man zijn dreigement tot uitdrukking zou brengen.

8.1. Om 20.44 uur werd de man van verzoekster voor de tweede maal verhoord door politieambtenaar M. Hij verklaarde dat hij in de supermarkt een man aansprak, omdat deze chagrijnig keek. Toen hij en zijn vrouw vervolgens bij hun auto stonden, kwam de man die hij had aangesproken, op zijn scooter rakelings langs hen gereden en zei dat hij hun kenteken had. Vervolgens zijn hij en zijn vrouw naar huis gereden. Toen ze onderweg politie tegenkwamen, heeft hij deze aangesproken en verteld van hetgeen zich had voorgedaan bij de supermarkt. Toen kwam er nog een politieauto. Daar stapten twee politieambtenaren uit met kogelvrije vesten, en hielden hem aan.

Volgens de man van verzoekster is hij niet in het bezit van een vuurwapen en heeft hij niet met iets soortgelijks staan zwaaien. Tenslotte verklaart de man van verzoekster dat wanneer achteraf blijkt dat de man die aangifte tegen hem had gedaan, valse aangifte deed, hij aangifte tegen hem wil doen.

8.2. Om 21.13 uur werd de man van verzoekster voor de derde maal verhoord. Uit het proces-verbaal van verhoor, dat is opgemaakt door politieambtenaar M., blijkt dat de man van verzoekster verklaarde dat hij de man op de scooter niet mondeling heeft bedreigd en dat hij alleen boodschappen in de kofferbak van zijn auto heeft gelegd. Op de vraag of hij een rood met zwart voorwerp in zijn auto had liggen, antwoordde de man van verzoekster dat er een hengel van zijn zoontje in de auto lag met deze kleuren. Hij heeft deze echter niet uit de auto gehaald. Ook heeft hij hiermee de man met de scooter niet bedreigd.

8.3. Uit het proces-verbaal van verhoor dat is opgemaakt door politieambtenaar Ri., blijkt dat verzoekster om 21.29 uur voor de tweede maal is verhoord. Bij dit verhoor werd zij geconfronteerd met een rood met zwart voorwerp uit de auto. Volgens verzoekster is dit een hengel van haar zoontje en heeft haar man deze hengel die middag niet in zijn handen gehad. Ook heeft hij de man met de scooter er niet mee bedreigd, volgens verzoekster.

9. Volgens het proces-verbaal dat op 26 december 2002 is opgemaakt door politieambtenaar M., blijkt dat verzoekster en haar echtgenoot om 21.45 uur in vrijheid zijn gesteld. In het dossier bevindt zich een lijst waarop in chronologische volgorde de gebeurtenissen staan weergegeven van 9 december 2002. Op deze lijst staat 22.30 uur als tijdstip van in vrijheidstelling weergegeven.

10. Op 17 februari 2003 heeft verzoekster aangifte gedaan van smaad, omdat de melding van bedreiging met een vuurwapen die tegen hen werd gedaan op 9 december 2002, niet juist was. De man had volgens haar de bedoeling om ruchtbaarheid te geven aan zijn melding, omdat verzoekster en haar man naar aanleiding van de melding zijn aangehouden.

11. Op 17 maart 2003 seponeerde de officier van justitie te Middelburg de zaak tegen verzoekster en haar man.

I. Ten aanzien van het niet meedelen van de reden van aanhouding

Bevindingen

1.1. Per brief van 11 december 2002 aan haar advocaat en per brief van 17 februari 2003 aan het regionale politiekorps Zeeland klaagt verzoekster over de gebeurtenis van 9 december 2002. Ze klaagt er onder meer over dat haar en haar echtgenoot niet is meegedeeld op grond waarvan zij werden aangehouden. Volgens verzoekster had een politieambtenaar aan haar gevraagd hem naar het bureau te volgen, maar trok een andere politieambtenaar haar spullen uit haar handen en duwde haar in een politieauto. Volgens verzoekster is haar pas op het bureau verteld waarvoor ze was aangehouden.

1.2. In haar brief van 22 juli 2003 licht verzoekster haar klacht nader toe. Zij schrijft onder meer dat ze een excuus wil voor de manier waarop de aanhouding is gegaan en ze wil dat de betreffende politieambtenaar wordt geschorst. Voorts schrijft zij dat de politieambtenaren met getrokken wapens voor haar deur stonden.

2.1. Op 5 maart 2003 voerde verzoekster een bemiddelingsgesprek met inspecteur van politie S. over haar klacht. In zijn brief van 10 april 2003 geeft S. dit gesprek weer. S. schrijft onder meer dat de politie op 9 december 2002 een melding binnenkreeg van een bedreiging met een vuurwapen. Volgens S. is de man van verzoekster hierop bij hun huis aangehouden. Dit werd gedaan volgens de procedure voor vuurwapengevaarlijke verdachten, waarbij de verdachte wordt aangeropen en op de grond moet gaan liggen. Tevens wordt gewaarschuwd dat er bij verdachte bewegingen zal worden geschoten. Er is tijdens de procedure geen dienstpistool getrokken, maar alleen de hand op de holster gehouden, aldus S. De surveillanten S. en F. waren al in gesprek met de man van verzoekster, op het moment dat M. en L. ter plaatse kwamen naar aanleiding van de melding van de bedreiging met een vuurwapen.

S. schrijft dat volgens politieambtenaar Ri. verzoekster wel de reden van aanhouding is meegedeeld.

2.2. De Commissie voor de politiekachten verklaarde dit onderdeel van de klacht van verzoekster per brief van 1 augustus 2003 niet gegrond. Volgens de Commissie zijn bij de

aanhoudingen van verzoekster en haar man de nodige mondelinge waarschuwingen gegeven en zijn verzoekster en haar man zonder problemen met de politie meegegaan. De korpsbeheerder sluit zich in zijn brief van 5 september 2003 aan bij het advies van de Commissie en verklaart de klacht niet gegrond.

3. Verzoekster stuurde op 10 en op 18 augustus 2004 een klachtbrief naar de Nationale ombudsman. In haar brief van 10 augustus schrijft zij onder meer dat het verleden van haar man niet brandschoon is, maar dat zij en haar man nu een normaal leven proberen op te bouwen. In haar brief van 18 augustus 2004 licht verzoekster haar klacht toe. Ze schrijft dat de politie voldoende tijd had om haar mee te delen of ze was aangehouden, maar dat dit pas op het politiebureau is gebeurd. Bovendien mocht ze eerst achter de politieauto aanrijden, en daarna werden haar spullen uit haar handen getrokken en werd zij in een auto gesmeten. Zij schrijft verder dat ze het vreemd vindt dat de politie haar man met getrokken wapens heeft aangehouden en haar niet.

4. In zijn reactie op de klacht blijft de korpsbeheerder bij zijn oordeel van 5 september 2003.

5.1. Politieambtenaar L. heeft tegenover een medewerkster van het Bureau Nationale ombudsman verklaard dat hij de man van verzoekster heeft aangehouden. L. heeft verklaard dat hij de procedure heeft gevolgd van aanhouding van een vuurwapengevaarlijke verdachte, zoals hij die in de opleiding heeft geleerd. Hij weet niet meer of hij de man van verzoekster op straat al heeft meegedeeld waarvoor hij werd aangehouden, maar heeft verklaard dat hij dit anders zeker in de auto tegen hem had gezegd. L. heeft zich niet bemoeid met de aanhouding van verzoekster. Hij weet ook niet wat er tegen haar is gezegd. Volgens L. hadden hij en zijn collega M. geen wapen getrokken bij de aanhouding van de man van verzoekster.

Politieambtenaar F. heeft verklaard tegenover een medewerkster van het Bureau Nationale ombudsman dat hij aanwezig was toen de man van verzoekster werd aangehouden. Volgens F. hadden M. en L. voorzorgsmaatregelen genomen bij de aanhouding van de man van verzoekster die gebruikelijk zijn bij de aanhouding van een vuurwapengevaarlijke verdachte. Zij hebben hierbij geen wapens getrokken en hebben de man van verzoekster verteld waarvoor hij werd aangehouden, aldus F. Politieambtenaren S. en M. hebben ditzelfde aangegeven in de verklaringen die zij tegenover een medewerker van het Bureau Nationale ombudsman hebben afgelegd.

5.2. Volgens F. kwam verzoekster op een gegeven moment naar buiten gelopen. Zij vroeg waar ze mee bezig waren. Haar is toen verteld waarom haar man werd aangehouden. Het was op dat moment het belangrijkste dat verzoekster op afstand werd gehouden, vanwege haar eigen veiligheid. De aanwezige politieambtenaren verkeerden op dat moment in de veronderstelling dat zij bezig waren met een vuurwapengevaarlijke verdachte en daarom moest verzoekster uit de vuurlijn blijven, aldus F. Hij en zijn collega S. waren er niet bij

toen verzoekster werd aangehouden, aldus F. Tenslotte verklaarde F. dat er geen vuurwapens zijn getrokken bij de aanhouding van de man van verzoekster. S. en M. hebben ditzelfde verklaard.

5.3. Politieambtenaar Ri. heeft verklaard dat de man van verzoekster reeds was aangehouden, toen hij bij de woning van verzoekster en haar man arriveerde. Ri. heeft verklaard dat het logisch was om verzoekster ook aan te houden, omdat ze een melding hadden gekregen van bedreiging met een vuurwapen en zij in dezelfde auto als haar man zat. Volgens Ri. heeft hij tegen verzoekster gezegd dat zij was aangehouden voor bedreiging met een vuurwapen. Verzoekster zei dat ze wel achter de politie aan kon rijden, aldus Ri., maar dit was volgens hem niet mogelijk vanwege het feit waarvoor zij werd aangehouden.

6. Per brief van 11 april 2005 schrijft de korpsbeheerder dat de betrokken ambtenaren M., L. en Ri. hebben verklaard aan de districtschef dat zij de verdachten bij hun aanhouding de reden van aanhouding hebben meegedeeld. Een medewerkster van het Bureau Nationale ombudsman vroeg telefonisch naar aanleiding van de brief van de korpsbeheerder om welke verklaringen het hierbij gaat. Een medewerker van het regionale politiekorps Zeeland deelde hierop mee dat de betrokken politieambtenaren niet nogmaals zijn gehoord door de districtschef, maar dat zij de verklaringen die zij tegenover een medewerker van het Bureau Nationale ombudsman hebben afgelegd, hebben overgelegd aan de districtschef.

7. Verzoekster schrijft in haar nadere reactie van 13 april 2005 dat politieambtenaar F. haar niet heeft meegedeeld waarvoor haar man werd aangehouden. F. zou slechts hebben gezegd "rijdt u maar achter ons aan naar het bureau, dan krijgt u daar waarschijnlijk wel meer te horen wat er aan de hand is", aldus verzoekster.

Voorts schrijft zij dat ze het vreemd vindt dat ze zonder gefouilleerd en geboeid te zijn, is afgevoerd naar het politiebureau. Tenslotte schrijft zij dat ze het vreemd vindt dat politieambtenaar M. met een getrokken wapen haar man heeft aangehouden, maar dat geen enkele politieambtenaar dit bevestigt.

Beoordeling

8. De politie is op grond van artikel 5 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (EVRM) verplicht om eenieder die wordt aangehouden onverwijld op de hoogte te brengen van de reden van de aanhouding (zie Achtergrond, onder 1.).

9.1. Nu de politieambtenaren S., L., F. en M. ieder voor zich tegenover een medewerker van het Bureau Nationale ombudsman hebben verklaard dat de man van verzoeker bij zijn aanhouding de reden hiervan is meegedeeld, acht de Nationale ombudsman het

aannemelijk dat de man van verzoeker de reden van aanhouding is meegedeeld.

De politieambtenaren hebben gehandeld overeenkomstig het fundamentele recht van artikel 5 EVRM.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

9.2. Politieambtenaar Ri. heeft tegenover een medewerker van het Bureau Nationale ombudsman verklaard dat hij tegen verzoekster heeft gezegd waarvoor zij werd aangehouden. Geen van de overige politieambtenaren bevestigt dit. De lezingen van betrokkenen staan aldus tegenover elkaar, terwijl niet is gebleken van feiten en omstandigheden die de ene lezing aannemelijker maken dan de andere. De Nationale ombudsman kan derhalve geen oordeel geven over de vraag of aan verzoekster bij haar aanhouding de reden hiervan is meegedeeld.

10. Ten overvloede merkt de Nationale ombudsman het volgende op. Nu de politieambtenaren L., F., S. en M. ieder voor zich hebben verklaard dat L. en M. geen vuurwapen hebben getrokken bij de aanhouding van de echtgenoot van verzoekster en verzoekster de enige is die dit wèl stelt, acht de Nationale ombudsman niet aannemelijk dat dit is gebeurd.

II. Ten aanzien van het niet in de gelegenheid stellen om opvang te regelen voor verzoeksters kinderen

1. Verzoekster klaagt erover dat de politie haar bij haar aanhouding niet in de gelegenheid heeft gesteld om te zorgen voor opvang en/of verzorging van haar kinderen. Zij vraagt zich af of het normaal is dat er niet wordt gekeken naar hoe het met haar kinderen staat en dat zij pas toen ze enige tijd op het politiebureau verbleef met haar eigen mobiele telefoon kon bellen naar haar broer om hem te informeren over de situatie.

2. Van de politieambtenaren die een verklaring hebben afgelegd tegenover een medewerker van het Bureau Nationale ombudsman, is M. de enige die zich hiervan iets kan herinneren. M. heeft verklaard dat hij verzoekster sprak op het politiebureau buiten de verhoren om en dat toen ter sprake kwam dat verzoeksters kinderen thuis zaten. M. weet niet wat er is gebeurd met de kinderen van verzoekster.

3. Uit de processen-verbaal van verhoor van verzoekster komt niet naar voren dat zij heeft gevaagd of ze iemand mocht bellen om haar kinderen op te vangen. Politieambtenaar Ri. kan zich ook niet herinneren of verzoekster hierover sprak tijdens haar verhoor.

4. De Commissie voor de politiekachten is van oordeel dat ouders van kinderen zo kort mogelijk na de aanhouding in de gelegenheid moeten worden gesteld te bellen om opvang te regelen. De Commissie weet niet wanneer verzoekster in de gelegenheid is gesteld om voor opvang van haar kinderen te zorgen en geeft dan ook geen oordeel over dit

onderdeel van de klacht.

5. De korpsbeheerder verklaart aanvankelijk in zijn oordeel van 5 september 2003 dit onderdeel van de klacht van verzoekster niet gegrond, hetgeen overeenkomt met het standpunt van de Commissie, aldus de korpsbeheerder. Ook in zijn reactie op de klacht van 20 oktober 2004 blijft de korpsbeheerder bij dit standpunt. Per e-mailbericht van 6 april 2005 vroeg een medewerkster van het Bureau Nationale ombudsman het regionale politiekorps Zeeland waarom de korpsbeheerder niet het oordeel van de Commissie volgt en over dit onderdeel van de klacht geen oordeel geeft. Per brief van 11 april 2005 antwoordt de korpsbeheerder dat abusievelijk niet was vermeld dat hij ook dit advies van de Commissie volgt en hij derhalve geen oordeel geeft over dit onderdeel van de klacht.

6. Verzoekster schrijft in haar brief van 13 april 2005 dat haar dochter van dertien jaar oud met haar en haar man mee was met boodschappen doen en thuis op haar kamer zat op het moment dat de politie haar en haar man aanhield en meenam naar het politiebureau. Haar zoontje van vijf was bij haar broer aan het spelen en zou thuis komen voor het eten. Volgens verzoekster heeft zij diverse malen gevraagd hoe het nu met haar kinderen moest, maar geen van de politieambtenaren die zij op het bureau sprak, heeft daarop gereageerd. Toen verzoekster zich binnen het bureau moest verplaatsen naar een andere kamer, heeft zij met haar eigen mobiele telefoon gebeld naar haar broer. Volgens verzoekster was ze toen al ruim een uur op het politiebureau aanwezig.

7. De korpsbeheerder heeft per brief van 23 mei 2005 gereageerd op de vraag van de Nationale ombudsman waarom de Commissie voor de politiekachten in haar advies van 1 augustus 2003 schrijft dat verzoekster in de gelegenheid is gesteld om te bellen voor opvang van haar kinderen, nu dit niet uit de stukken blijkt. De korpsbeheerder geeft aan dat hij navraag heeft gedaan bij twee leden van de Commissie, maar dat zij zich deze discussie niet meer konden herinneren. Nu verzoekster zelf in haar brief van 17 februari 2003 schrijft dat zij met haar eigen mobiele telefoon heeft gebeld naar haar familie, gaat de korpsbeheerder ervan uit dat er wel gebeld is tijdens het verblijf op het bureau. Volgens de voorzitter van de Commissie is het aannemelijk dat de Commissie destijds ook op basis hiervan deze conclusie heeft getrokken. De korpsbeheerder volgt het advies van de Commissie en geeft over dit onderdeel van de klacht geen oordeel.

Beoordeling

8.1. Het vereiste van correcte bejegening houdt onder meer in dat bestuursorganen zich in hun bejegening van burgers hulpvaardig opstellen.

8.2. Het vereiste van correcte bejegening impliceert dat een politieambtenaar zich ook bij een aanhouding hulpvaardig dient op te stellen jegens de verdachte.

9. Verzoekster heeft volgens eigen zeggen meerdere malen aan de politie duidelijk geprobeerd te maken dat haar kinderen alleen thuis waren. Slechts één van de betrokken politieambtenaren, M., kan zich herinneren dat verzoekster iets over haar kinderen heeft gezegd. Gelet op het feit dat het hier gaat om twee minderjarige kinderen waarvan er tenminste één alleen in huis verbleef, had van de politie mogen worden verwacht dat zij verzoekster in de gelegenheid had gesteld om opvang voor haar kinderen te verzorgen, danwel dat zij zelf de kinderen - telefonisch - in kennis hadden gesteld van het feit dat verzoekster en haar man naar het politiebureau waren overgebracht. Zo nodig had de politie in overleg met verzoekster en haar man moeten nagaan of er nadere voorzieningen getroffen moesten worden.

Nu de politie dit niet heeft gedaan, heeft zij gehandeld in strijd met het vereiste van correcte bejegening.

De onderzochte gedraging is op dit punt niet behoorlijk.

III. Ten aanzien van het langer dan noodzakelijk van de vrijheid beroven van verzoekster en haar man

1. Verzoekster klaagt erover dat de politie haar en haar echtgenoot langer dan noodzakelijk op het bureau hebben vastgehouden op 9 december 2002. Verzoekster schrijft dat zij en haar man om 22.15 uur in vrijheid zijn gesteld.

2. De man van verzoekster is om 17.10 uur aangehouden en is om 17.20 uur op het politiebureau aangekomen. Verzoekster is om 17.15 uur aangehouden en is om 17.30 uur op het bureau aangekomen. Om 18.22 uur werd de man van verzoekster voor de eerste maal verhoord, verzoekster werd voor de eerste maal verhoord om 18.49 uur. Om 19.30 uur werd de auto van verzoekster en haar man doorzocht. Om 20.10 uur deed B. aangifte van bedreiging. Om 21.13 uur werd de man van verzoekster voor de tweede maal verhoord en verzoekster werd om 21.29 uur voor de tweede maal verhoord. Volgens het proces-verbaal van bevindingen dat op 26 december 2002 is opgesteld, werden verzoekster en haar man om 21.45 uur in vrijheid gesteld.

3. Volgens de Commissie voor de politiekachten is de tijd dat verzoekster en haar man op het bureau werden vastgehouden niet bewust vertraagd. De Commissie acht dit onderdeel van de klacht niet gegrond. De korpsbeheerder sluit zich hierbij aan.

4. Politieambtenaren M. en L. hebben in hun verklaring tegenover een medewerkster van het Bureau Nationale ombudsman aangegeven dat er volgens hen niet veel tijd verloren is gegaan toen verzoekster en haar man op het bureau werden opgehouden voor onderzoek. Er moesten diverse verhoren worden afgenomen en aan de hand daarvan moesten er afwegingen gemaakt worden wat betreft de verdenking. Dit kost enige tijd, aldus M. en L.

5.1. In de stukken die de politie de Nationale ombudsman heeft doen toekomen, bevindt zich een chronologische lijst van de gebeurtenissen van 9 december 2002. Op deze lijst staat als tijdstip van invrijheidstelling van verzoekster en haar man weergegeven 22.30 uur.

5.2. Per brief van 25 januari 2005 vraagt de Nationale ombudsman onder meer aan de korpsbeheerder wie de hierboven onder 6.1. genoemde lijst heeft opgesteld: verzoekster of een politiemedewerker.

5.3. In zijn brief van 11 april 2005 schrijft de korpsbeheerder dat de lijst hoogstwaarschijnlijk door een medewerker is opgesteld, maar niet bekend is geworden wie deze lijst heeft opgesteld.

Beoordeling

6.1. Het verbod van onrechtmatige vrijheidsontneming houdt voor bestuursorganen in dat zij buiten de bij of krachtens de wet bepaalde gevallen niemand zijn vrijheid mogen ontnemen.

6.2. Artikel 61 Wetboek van Strafvordering bepaalt dat de verdachte die niet in verzekering wordt gesteld, of voor een rechter-commissaris wordt geleid, dadelijk in vrijheid wordt gesteld (zie Achtergrond, onder 2.). De verdachte mag voor ten hoogste zes uur worden opgehouden voor onderzoek.

6.3. Ophouden voor onderzoek houdt niet alleen ophouden voor verhoor in, maar ook de tijd waarin wordt overlegd over verder verhoor, nader onderzoek wordt verricht, antecedenten worden nagetrokken om deze eventueel in een nader verhoor aan de orde te kunnen stellen, alsmede voor het nemen van de beslissing of de verdachte kan worden heengezonden, danwel in verzekering moet worden gesteld of voorgeleid aan de rechter-commissaris. Ook de tijd die gemoeid is met het opstellen van een proces-verbaal van verhoor van de verdachte kan onder "ophouden voor verhoor" worden begrepen. De termijn van zes uur begint te lopen op het moment van aankomst van de verdachte op de plaats van verhoor.

7. Verzoekster en haar man hebben in totaal iets meer dan vijf uur op het politiebureau doorgebracht. Uit het onderzoek is gebleken dat er gedurende de tijd dat zij op het bureau verbleven steeds onderzoekshandelingen zijn verricht. Zo zijn verzoekster en haar echtgenoot beiden meerdere malen verhoord, is hun auto doorzocht en heeft de melder van de bedreiging, B., aangifte gedaan op het bureau. Het uitwerken van processen-verbaal van verhoor kost enige tijd, evenals het afbakenen van het onderzoek na het horen van diverse personen. Verzoekster heeft aangegeven dat zij en haar man om 22.15 uur in vrijheid zijn gesteld, terwijl uit het op ambtsbelofte opgemaakte proces-verbaal dat politieambtenaar M. op 26 december 2002 heeft opgemaakt, blijkt dat zij om 21.45 uur

in vrijheid zijn gesteld.

Voorts staat op een lijst, die volgens de korpsbeheerder afkomstig is van een medewerker van de politie, weergegeven dat het kennelijke tijdstip van vrijlating van verzoekster en haar echtgenoot 22.30 uur was.

De Nationale ombudsman hecht veel waarde aan een op ambtseed of ambtsbelofte opgemaakt proces-verbaal. Nu niet met zekerheid is komen vast te staan van wie de lijst afkomstig was waarin vermeld stond dat verzoekster en haar man om 22.30 uur in vrijheid zijn gesteld en bovendien niet is gebleken van feiten en omstandigheden op grond waarvan dit tijdstip van invrijheidstelling waarschijnlijker is dan het in het op ambtsbelofte opgemaakte proces-verbaal genoemde tijdstip, ziet de Nationale ombudsman niet in waarom er meer waarde moet worden gehecht aan de lezing van verzoekster. De Nationale ombudsman acht het dan ook aannemelijk dat zij en haar man om 21.45 uur in vrijheid zijn gesteld.

Verzoekster en haar man zijn direct na hun laatste verhoor in vrijheid gesteld. De Nationale ombudsman is van oordeel dat verzoekster en haar man daarmee niet langer dan noodzakelijk zijn vastgehouden voor onderzoek. De betrokken politieambtenaren hebben dan ook niet gehandeld in strijd met het verbod van onrechtmatige vrijheidsontneming.

Overigens waren verzoekster en haar man ook binnen de wettelijk voorgeschreven termijn van zes uur in vrijheid gesteld, wanneer was komen vast te staan dat zij om 22.15 uur of 22.30 uur in vrijheid waren gesteld.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

IV. Ten aanzien van het doen van aangifte

1. Verzoekster klaagt erover dat zij op 9 december 2002 geen aangifte kon doen van valse aangifte, maar zij deze aangifte pas op 17 februari 2003 heeft kunnen doen.

2.1. Verzoekster heeft aangevoerd dat zij aangifte wilde doen van valse aangifte, nu bleek dat er geen sprake was van bedreiging met een vuurwapen nadat B. zijn aangifte had gedaan. Zij schrijft dat ze deze aangifte pas op 17 februari 2003 heeft kunnen doen. Uit de brieven van verzoekster komt naar voren dat zij toen zij in vrijheid werd gesteld, vrij emotioneel was. Zij schrijft dat ze des duivels was toen ze het politiebureau verliet en tierend het bureau uitliep.

2.2. Uit het proces-verbaal van aangifte van 17 februari 2003 blijkt dat verzoekster aangifte deed van smaad/laster. Uit het proces-verbaal van aangifte komt naar voren dat verzoekster van mening is dat haar goede naam is aangerand doordat zij door de politie is aangehouden, nadat iemand bij de politie melding had gedaan van het feit dat zij en haar man met een vuurwapen zouden lopen.

3.1. De Commissie voor de politiekachten geeft in haar advies van 1 augustus 2003 aan dat uit de feiten niet is gebleken dat er geen mogelijkheid was om een klacht in te dienen. De korpsbeheerder sluit zich aan bij dit advies.

3.2. Nu verzoekster in haar brieven schrijft dat zij geen aanklacht kon indienen tegen de persoon die de melding had gedaan van bedreiging met een vuurwapen en zij op 17 februari 2003 aangifte heeft gedaan, acht de Nationale ombudsman het aannemelijk dat verzoekster hiermee doelt op een aangifte en dat de politie dit dan ook heeft bedoeld in de reactie op de klacht.

4. Politieambtenaar Ri. heeft op 8 februari 2005 telefonisch tegenover een medewerker van het Bureau Nationale ombudsman verklaard dat hij verzoekster nog in de hal van het politiebureau heeft gesproken, toen zij en haar man reeds in vrijheid waren gesteld. Verzoekster was toen erg geëmotioneerd. Volgens Ri. zei verzoekster dat ze aangifte wilde doen. Omdat verzoekster geëmotioneerd was en riep en schold, heeft Ri. haar samen met haar man geprobeerd te bedaren. Volgens Ri. zei haar man dat ze ook de volgende dag aangifte kon doen. Ri. beaamde dit op dat moment. Voorts heeft hij verklaard dat het volgens hem niet noodzakelijk of verstandig was om op dat moment aangifte te doen, gezien haar toestand.

5. In zijn reactie van 11 april 2005 op enkele nadere vragen van de Nationale ombudsman, geeft de korpsbeheerder aan dat Ri. verzoekster heeft gehoord nadat zij was aangehouden. Hij heeft geprobeerd haar tot bedaren te brengen, omdat zij boos was. Dit lukte niet. Ri. heeft vervolgens de man van verzoekster geadviseerd haar thuis eerst tot bedaren te laten komen en na rustig overleg te besluiten of zij alsnog aangifte wilde doen tegen B. De man van verzoekster was het hiermee eens. Volgens de korpsbeheerder was er geen sprake van het weigeren om een aangifte op te nemen op dat moment, maar is er overleg geweest met de man van verzoekster om eventueel op een later moment aangifte te doen. De korpsbeheerder weet niet of verzoekster daarna nog heeft geprobeerd om aangifte te doen.

6. Verzoekster schrijft in haar nadere reactie van 13 april 2005 dat zij niet meer weet of ze na het voorval van 9 december 2002 nog heeft geprobeerd om aangifte te doen, voordat haar aangifte op 17 februari 2003 werd opgenomen. Tevens schrijft zij dat haar op het bureau werd gezegd dat ze rustig moest worden en lekker naar huis moest gaan. Zij weet niet zeker of haar op het bureau op 9 december 2002 is gezegd dat ze later kon terugkomen om aangifte te doen.

Beoordeling

7.1. De stelling van verzoekster dat zij op 9 december 2002 geen aangifte heeft kunnen doen, wordt onderbouwd door de verklaring van politieambtenaar Ri. Tevens wordt de stelling van Ri. dat verzoekster emotioneel was toen zij in vrijheid was gesteld, bevestigd in

de brieven van verzoekster. Op grond hiervan wordt het ervoor gehouden dat verzoekster op 9 december 2002 aangifte wilde doen, maar dat Ri. deze aangifte niet heeft opgenomen, vanwege de emotionele toestand waarin verzoekster verkeerde.

7.2. Hoewel een aangifte in beginsel dient te worden opgenomen op het moment dat deze wordt gedaan (zie Achtergrond, onder 2.), kan daarvan onder omstandigheden worden afgeweken. Die omstandigheden kunnen gelegen zijn in de (gemoeds)toestand van de aangever of in het feit dat geen leidinggevende aanwezig is in het geval het een aangifte tegen de politie betreft. Nu is vast komen te staan dat verzoekster in een emotionele toestand verkeerde op het moment dat zij aangifte wilde doen, mocht Ri. weigeren haar aangifte op te nemen. Wanneer de aangifte terecht niet wordt opgenomen, dient er echter wel zo mogelijk een concrete afspraak te worden gemaakt voor het doen van aangifte en moet in ieder geval de aangever erop worden gewezen dat hij ook later - in beginsel op ieder politiebureau - aangifte kan doen.

7.3. Ri. heeft verklaard dat hij tegen verzoekster heeft gezegd dat zij ook een andere keer aangifte kon doen. Verzoekster schrijft in haar brief van 13 april 2005 dat zij niet met zekerheid kan zeggen of haar dit is aangeboden. Ook weet zij niet meer of ze voor 17 februari 2003 nog een poging heeft ondernomen om aangifte te doen. Wel kan zij zich herinneren dat ze rustig moest worden en naar huis moest gaan.

8. Nu de lezingen van verzoekster en politieambtenaar Ri. op het punt van het op een later tijdstip aangifte komen doen, recht tegenover elkaar staan, en niet gebleken is van feiten of omstandigheden die ofwel de lezing van de een, danwel die van de ander ondersteunen, moet de Nationale ombudsman zich op dit punt van een oordeel onthouden.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Zeeland te Middelburg, is

niet gegrond ten aanzien van

- het vermelden van de reden van aanhouding aan de echtgenoot van verzoekster;
- het te lang op het bureau vasthouden van verzoekster en haar echtgenoot;

gegrond ten aanzien van

- het niet regelen van opvang voor de kinderen van verzoekster, wegens schending van het vereiste van correcte bejegening.

Ten aanzien van het vermelden van de reden van aanhouding aan verzoekster en het niet opnemen van de aangifte van verzoekster op 9 december 2002 onthoudt de Nationale

ombudsman zich van een oordeel.

Onderzoek

Op 18 augustus 2004 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw V. te Vlissingen, met een klacht over een gedraging van ambtenaren van het regionale politiekorps Zeeland.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Zeeland (de burgemeester van Middelburg), werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de beheerder van het regionale politiekorps Zeeland verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

In verband met zijn verantwoordelijkheid voor justitieel politieoptreden werd ook de hoofdofficier van justitie van Middelburg over de klacht geïnformeerd en in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze kenbaar te maken, voor zover daarvoor naar zijn oordeel reden was. De hoofdofficier van justitie maakte van deze gelegenheid geen gebruik. Tijdens het onderzoek kregen de beheerder van het regionale politiekorps Zeeland en verzoekster de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren. Vervolgens werd verzoekster in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Tevens werden de korpsbeheerder en zes betrokken ambtenaren een aantal specifieke vragen gesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De korpsbeheerder deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen. De reactie van verzoekster gaf geen aanleiding het verslag te wijzigen en/of aan te vullen.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Mutatie van 9 december 2002, welke is opgemaakt door politieambtenaar Bu.
2. Proces-verbaal van bevindingen, op 9 december 2002 opgemaakt door politieambtenaren S. en F.
3. Proces-verbaal van aanhouding van verzoeksters echtgenoot, op 9 december 2002 opgemaakt door politieambtenaren M. en L.

4. Proces-verbaal van aanhouding van verzoekster, op 9 december 2002 opgemaakt door politieambtenaar Ri.
5. Proces-verbaal van verhoor van de echtgenoot van verzoekster op 9 december 2002 omstreeks 18.22 uur, opgemaakt door politieambtenaren M. en R.
6. Proces-verbaal van verhoor van verzoekster op 9 december 2002 omstreeks 18.49 uur, opgemaakt door politieambtenaar Ri.
7. Proces-verbaal van bevindingen, opgemaakt door politieambtenaren S. en R. op 9 december 2002.
8. Proces-verbaal van aangifte, opgemaakt door politieambtenaar L. op 9 december 2002 om 20.10 uur. Dit betreft de aangifte van B. van bedreiging met de dood door verzoeksters echtgenoot.
9. Proces-verbaal van verhoor van verzoeksters echtgenoot omstreeks 20.44 uur, opgemaakt door politieambtenaar M. op 9 december 2002.
10. Proces-verbaal van verhoor van verzoeksters echtgenoot omstreeks 21.13 uur, opgemaakt door politieambtenaar M. op 9 december 2002.
11. Proces-verbaal van verhoor van verzoekster omstreeks 21.29 uur, opgemaakt door politieambtenaar Ri.
12. Proces-verbaal van bevindingen, opgemaakt op 26 december 2002 door politieambtenaar M. In dit proces-verbaal staat onder meer weergegeven wanneer verzoekster en haar echtgenoot in vrijheid zijn gesteld.
13. Proces-verbaal van aangifte van verzoekster tegen B., opgemaakt op 17 februari 2003 door politieambtenaar R.
14. Klachtbrief van de advocaat van verzoekster aan de officier van justitie te Middelburg van 11 december 2002. Hierbij is een brief van verzoekster gevoegd van eveneens 11 december 2002.
15. Klachtbrief van verzoekster van 17 februari 2003 aan de klachtencoördinator van het regionale politiekorps Zeeland.
16. Verslag van verzoekster van het gesprek dat zij op 5 maart 2003 had met inspecteur van politie S. naar aanleiding van haar klacht.
17. Klachtafhandelingsbrief van 10 april 2003 van inspecteur van politie S. aan de districtschef.

18. Lijst met chronologische weergave van de feiten van 9 december 2002. Op de lijst is een stempel aangebracht van de politie Zeeland, met als datum 17 juni 2003. In het antwoord van 11 april 2005 van de korpsbeheerder op door de Nationale ombudsman nader gestelde vragen, geeft de korpsbeheerder aan dat deze lijst hoogstwaarschijnlijk is opgesteld door een medewerker van de politie. Niet is komen vast te staan wie de lijst heeft opgesteld, volgens de korpsbeheerder.
19. Brieven van verzoekster aan de politie en de officier van justitie van 22 juli 2003, 29 juli 2003 en 5 juli 2004. In deze brieven schrijft verzoekster onder meer dat ze weet dat haar echtgenoot in het verleden in aanraking is geweest met politie en justitie, maar dat ze vindt dat hij zijn leven nu wil verbeteren en dat zij niet de dupe wil worden van zijn verleden.
20. Advies van de Commissie voor de politiekachten van 1 augustus 2003.
21. Oordeel van de korpsbeheerder van 5 september 2003.
22. De klaagschriften van verzoekster van 10 en 18 augustus 2004 aan de Nationale ombudsman.
23. Openingsbrieven van de Nationale ombudsman van 22 september 2004.
24. Reactie van de korpsbeheerder van 20 oktober 2004 op de klacht van verzoekster. De korpsbeheerder blijft bij het standpunt wat hij in eerste instantie heeft gegeven.
25. Brief van verzoekster van 7 november 2004 waarin zij reageert op de reactie van de korpsbeheerder. Bij de brief van verzoekster is het proces-verbaal van 26 december 2003 gevoegd (zie hierboven onder 13.).
26. Verklaringen die de politieambtenaren R., L., F., S., Ri. en M. telefonisch hebben afgelegd tegenover een medewerkster van het Bureau Nationale ombudsman op respectievelijk 8 maart 2005, 2 maart 2005, 9 februari 2005, 9 februari 2005, 8 februari 2005 en 9 februari 2005.
27. Reactie van de korpsbeheerder van 11 april 2005 op nadere vragen van de Nationale ombudsman.
28. Reactie van verzoekster van 13 april 2005 op de verklaringen van de politieambtenaren en op nadere vragen van de Nationale ombudsman.
29. Reactie van de korpsbeheerder van 23 mei 2005 op een nadere vraag van de Nationale ombudsman.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond

1. Europees verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM, Rome, 4 november 1950)

Artikel 5, tweede lid

"Een ieder, die gearresteerd is moet onverwijld en in een taal, die hij verstaat, op de hoogte worden gebracht van de redenen van zijn arrestatie en van alle beschuldigingen die tegen hem zijn ingebracht."

Artikel 9, tweede lid van het Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten, gesloten te New York op 19 december 1966 bevat een overeenkomstige bepaling. Beide verdragen zijn door Nederland geratificeerd.

2. Wetboek van Strafvordering

Artikel 161

"Ieder die kennis draagt van een begaan strafbaar feit is bevoegd daarvan aangifte of klachte te doen."

Artikel 163

- "1. De aangifte van eenig strafbaar feit geschiedt mondeling of schriftelijk bij den bevoegden ambtenaar, hetzij door den aangever in persoon, hetzij door een ander, daartoe door hem van eene bijzondere schriftelijke volmacht voorzien.
2. De mondelinge aangifte wordt door den ambtenaar die haar ontvangt, in geschrifte gesteld en na voorlezing door hem met den aangever of diens gemachtigde ondertekend. Indien deze niet kan teekenen, wordt de reden van het beletsel vermeld. 3. De schriftelijke aangifte wordt door den aangever of diens gemachtigde ondertekend. 4. De schriftelijke volmacht, of, zoo zij voor een notaris in minuut is verleden, een authentiek afschrift daarvan, wordt aan de akte gehecht.
5. Tot het ontvangen van de aangiften bedoeld in de artikelen 160 en 161, zijn de opsporingsambtenaren, en tot het ontvangen van de aangiften bedoeld in artikel 162, de daarbij genoemde ambtenaren verplicht.
6. Artikel 155 is van toepassing."